

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Uri nyomorúság.

Nálunk a tanulás, a küzdés minden utja a „tekintetes“ és „nagyságos“ címekhez, vagy a vasalt nadrághoz vezet. Miért? Talán mert a címekkel együtt a megélhetés lehetősége is megnövekszik?

Vagy mintha a diplomás életpályákon a szellemi munkát méltányosabban mért anyagi ellenértékkel honorálják?

Dehogy! Másutt kell az okot keresni. A mai társadalom szellemi munkásságot teljesítő rétegében mintha több lehetőség kínálkoznék a szereplésre; mintha — valami hibás látószögéből nézve — nagyobb volna a diploma-tulajdonosok nyilvános megbecsülése és főként társaságbeli tekintélye, mint — teszem — az iparosoké!

Ez és nem pedig az anyagi ekzisztencia biztonsága az, ami annyi hivatott és tehetséges embert elvon az iparos és kereskedelmi pályától.

A cipész, az asztalos „urat“ nevel a gyermekéből és tekintet nélkül a hajlamára, végigkálváriáztat vele minden magasabb iskolát, hogy talán csak évek múlva, esetleg valami végzetes kiábrándulás árán tudhassa meg, hogy fiából sokkal kiválóbb géplakatos lehetett volna, mint például orvos. Az orvos viszont világért se nevelne iparost a fiából.

Már sokan és sokat panaszkodtak erről s hogy most újra irunk róla, ennek

két aktuálitás az oka. Az egyik Budapesten történt és erős fényvel világítja meg az úri nyomorúság szörnyű mélységeit.

Egy előkelő gyógyintézet gyakorló orvosa sikkasztott, nem is pénzt, hanem a reábizott gyógyszerári áruból. A másik eset Berlinben történt. Egy mérnököt s nejét tetten érték, amikor szőnyegtartó rézrudakat loptak egy házban.

Ime a két eset: a tolvaj mind a két izben „úri ember“. Két eset, két szereplő, de sem etikai, sem pszichológiai motívumok nem teszik egymástól különbözővé őket. Mind a két esetben egy és ugyanaz volt a tett rugója: a nyomor. Mind a két eset a mai társadalom rothadt mocsarában gyökerezik.

A társadalom követelményeket állít föl, de nem nyújt lehetőséget, hogy a követeléseknek eleget tegyünk és az életet — ezt a halálnál sötétebb rejtélyt — becsületesen és egyszerűen megoldhassuk. A szellemi pályák tulzsufoltsága megfosztja a diplomás embert a kényelmes megélhetés föltételeitől és mivel kenyér nincs és élni mégis csak kell valahogy: hát bűnös eszközökhöz folyamodnak.

És itt elérkeztünk arra a pontra, ahol a matematikai törvényszerűséggel ismétlődő tények álló bizonyítékával cáfolhatunk rá Lombrosó valószínűtlen hipotézisére, mely szerint a bűnesetek elkövetőit sajtáságos lelki abnormitások, agyeltorzulások, terheltségek predesztinálják.

Ez tarthatatlan! Minden ember kedete bármely pillanatban az akarat és a külső körülmények erőinek eredője.

Eszerint az ilyen gyöngö akaratú emberek cselekedeteit csaknem kizárólag külső körülmények determinálják. Így történnek a kényszerbűncselekmények, melyek két átlagesete tisztán áll előttünk.

Egy orvos és egy mérnök, aki betört, lopott. Ez így fog ismétlődni mindaddig, amíg a társadalom gyökeres átváltozáson nem megy át, amíg be nem fejeződik az a hatalmas, de minden valószínűség szerint csak képzeletben elgondolható kiegyenlítődési processzus, mely után a szellemi munkakör munkás fölöslegének a növekedése egyenes arányban lesz a fizikai munkakör munkásszükségletének a növekedésével. Nem csalódom, ha azt állok, hogy a jövőben csupán az a társadalom lesz képes permanens és természetes gyorsaságu továbbfejlődésre, amelynek alsóbb osztályai ösztönszerűleg művelődnek, — de a céltalan fölfelé törekvés ambíciója nélkül.

Ujdonságok.

— Az alispánunk szabadságon. Cicatricis Lajos dr. alispán f. hó 3-án kezdte meg öt heti szabadságidejét. Az alispán — mint értesültünk — egyelőre Radegundba ment kúrára, honnan utókúrára valamelyik tengerifürdőt fogja fölkeresni.

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

A tolvajnö.

Katonai szolgálatom után körutat tettem Európában, nem annyira a saját vágyaimnak megfelelően, mint inkább az apám akaratából, ki minden áron azon volt, hogy tapasztalatokat gyűjtsék s gazdagon megrakodva velük, kezdjem az életet.

Nekem meg van a magam módom, melyen a természetet szeretem. Skóciából egy szép angol lány emlékéit hoztam magammal, ki bámulatos étvágygyal volt megáldva. Barcelonában egy darázs szemű gitana töltött el Spanyolország borsos ízével.

A következő ősszel átugrottam a Szent-Gothárdon s hirtelen Olaszország kék ege, csillogó tavai és kábitó illatai közt termettem. Stresában, ebben a mozgalmas, virágoktól duzzadó nagy faluban állapodtam meg, a csajkások dalai és mandolinjai közt.

A legelső szállodába szállásoltam el maga-

mat, hol esti 7 órakor lementem az étterembe. Javában ettem, mikor egy fiatal nő foglalt helyet a közös asztalnál velem szemben. Egy nő, mit mondok, egy angyal, bájos fejjel, ambra és rózsaszínű arccal, mi zavarosan a vulkanikus földekre emlékeztetett. Képzeldék hozzá a mozgékony szemeket, a dus fekete haját s aztán valami gyermekes, zavarba hozó titokzatos magaviseletet.

— Leány vagy férjes nő? Ah, ime az örök kérdés! Párisban, a társaságban avagy boulevardon az ilyen problémák gyorsan meg vannak oldva. De itt! . . . Az én olasz nőmet, mint csakhamar megtudtam — Emiliának hívták. A derékövéből üde rózsabimbók kandikáltak elő. Belőle vagy a virágaiból áradt az a különös illat, mely elkábitott?

Az oldalán egy barna fiatalember töltögetett neki. Férje, vagy kedvese? Megint egy probléma. Minden további firtatás nélkül feltettem róluk, hogy az előkelő társasághoz tartoznak.

Ebéd végével a pár sétát tett a terrazon. Utána mentem. Emilia szívarkára gyújtott a magnoliák alatt. Ez azonban kétségen kívül

nagyon komoly játék volt rá nézve. Hirtelen eldobta undorodva s a férfi karjára kapaszkodva bement a csarnokba, mely fényesen ki volt világítva s cigányok játszottak benne.

Kéjjel legeltettem a szemeimet rajta. Láttak önök néha, havas, sáros estéken kóborlót megállani a hentesbolt kirakata előtt? Nos, olyan tekinteteket vethettem én Emiliára. Milyen bájos volt! A tömkelegben csak itt-ott pillantottam meg junói termetét, csillogó szemeit, amint egy pár fordulatot táncolt a lovagjával s aztán egy más táncosnak engedte át magát.

Ez némivel később arra birt, hogy félénken én is táncra kérjem őt. A férfi felé fordult mosolyogva:

— Mehetek, Giovanni?

— Minden esetre!

Keringőztünk tehát s közben beszédbe ereszkedtünk. Emilia olaszosan beszélte a francia nyelvet, erős déli kiejtéssel az a betűk kemény ropogtatásával. Sehogy sem tudtam vele a társalgást fentartani. Abban a borszantó korban voltam még, mikor tessünk a nőknek, nem fé-

— **Hivatalvesztésre ítélt köztisztviselők.** Szentestről jelentik: Brazoróttó János számtiszt, Papp Béla adópénztári tiszt, Csúcs György és Konc Gábor segédszámtisztek fegyelmi ügyében, amely tudvalevőleg azért indult meg, mert a fenti tisztviselők Szentés város adófükönyveit meghamisították, Cicatricis Lajos dr. alispán meghozta az első foku fegyelmi ítéletet, mely mind a négy fenti tisztviselőre nézve hivatalvesztésre és arra szól, hogy a határozat jogerőre emelkedése után a fegyelmi iratok, a további eljárás végett, a királyi ügyészséghez tétessenek át. Az elsőfoku ítélet ellen az érdekeltek 15 napon belül föllebezéssel élhetnek.

— **Halálozás.** Pokomándy István, a hmvársárhelyi Központi Takarékpénztár elnöke, a város egykori polgármestere s az ármentesítő társulatnak harmincszázadon keresztül volt szakigazgatója, 77 éves korában meghalt. Az öreg úr, aki a szabadságharcot mint honvédszázados küzdötte végig, nagy tiszteletben és becsülésben állott a szomszéd városban. Szerdán délelőtt 9 órakor temették el, nagy részvét mellett.

— **Jószágtulajdonosok figyelmébe.** Előző számunkban hirt adtunk a mához egy hétre községünkben tartandó jószágdíjazásról s fölemlítettük, hogy a díjazás hármass rendszerű lesz. Első sorban díjazás alá kerülnek a szopós borjuval előállított tehének, akár magyar fajtájuk, akár pirostarkák legyenek azok. Ez után jönnek az egy éves pirostarka üszök s végül a két éves szintén pirostarka üszök, ha a tulajdonos igazolja hogy ezen növendék-jószágok a saját neveléséi. Figyelmeztetjük a tulajdonosokat, hogy a díjazásra kivétel nélkül mindenki elővezetheti kis borjas tehénét, akár tagja az illető a tejszövetkezetnek, akár nem; s az sem tesz különbséget, hogy Bonyhádról való-e a jószág, vagy bárhonnan is származik. Fődolog, hogy meg legyen a passus. Az egy és két éves pirostarka üszökre nézve pedig igazolva legyen, hogy azok saját nevelésűek. — Mivel a szükséges bizonyítványok kiállítása sok időt és utánjárást igényel, kívánatos, hogy a tulajdonosok minél előbb jelentkezzenek a főszolgabírói hivatalnál, nehogy késedelmük zavart okozzon, sőt esetleg megghiusítsa a jószágdíjazás megtartását.

— **Időjárásunk — megnyugtató.** Két nap óta borús idő jár, közte permetezik is az eső. Tegnap este pedig szép kiadós eső hullott alá falunk környékére, amely remélhetőleg újból föléleszti a már-már elveszett reményeinket.

— **A kivándorlás korlátozása.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter körrendeletben hívta föl a hatóságokat, hogy a kivándorlás korlátozása érdekében figyelmeztessenek mindenkit, aki Amerikába szóló utlevelet kér, hogy ott csak azt az útast engedik a hajóból kiszállni, akinek legalább 20 dollár készpénze van s azonfölül

megvan a vasúti jegye oda, ahová menni akar. Figyelmeztessék továbbá az illetőket arra is, hogy Amerikában még mindig nagyon sok munkátalan, s hogy a tavaly kivándorlottak nagy része is munkátalanul kóborol ott és kilátás sincsen arra, hogy a közel jövőben szükség legyen munkásra.

— **Kenderáztatás.** Nem is hinné az ember, hogy itt, a Tisza folyó közvetlen közelében mily nehezen lehet mostanság kender áztatni. Ahol alkalmas hely volna rá, ott viz nincsen, ahol pedig viz van, ottan áztatni nem szabad. Nem kivihetetlen egyik polgártársunk azon javaslata, hogy a kenderáztatónak legalkalmasabb helyéül a kurcaréti Kerekő kinálkozik, ahol ezen célra az alkalmas gödröt nem is tulsok költséggel és fáradsággal meg lehetne csinálni. Hogy a kiásott föld kárba ne vesszen, föl lehetne azt használni ut feltöltésére. Az így támadt gödröt aztán el lehetne árasztani a Kerekő alján furt ártézi kutból. Az eszme nem rossz, azért melegen ajánljuk a képviselőtestület szives figyelmébe.

— **Ahol nem kell végrehajtó.** Ki hitte volna, hogy Magyarországon, ahol a végrehajtó dobja sűrűn pereg, olyan helyiség is van, ahol hivatalosan be- és kijelentik, hogy nem kell végrehajtó. A végrehajtó már le is mondott, miután egy évig piszkálta a körmét és egyéb ilyen sziv-vidító és erkölcsnemesítő műveleteket végzett. Nehogy azt tessék pedig gondolni, hogy nem volt mit végrehajtani. Ellenkezőleg: azért nem volt végrehajtás, mert nem volt rá szükség. Van Magyarországon egy község, ahol nincs adós, vagy oly rövid ideig marad adós, hogy perre alig kerül a sor. Arra pedig esztendőök óta nem volt eset, hogy az adós ítélethozatal után nyomban ne fizetett volna s így végrehajtóra még magán adósságok behajtására sincs szükség. Ez az aranyállapot Billéd, torontálmegyei községben van.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában egy kis szerencsétlenség kapcsán megírtuk, hogy az Elekes-féle vendéglő előtt Csernák Péter tanyai gazda lovai megbokrosodtak. Mint utólag értesülünk, a rakoncátlan lovak Csernák János gazdáé voltak.

— **Ártézi kutjaink.** Az ártézi vízvezetéki érdekeltség fiók-kutjának bő forrása indult meg e hó 3-án. Nem kevesebb, mint 160 liter 17 R fok meleg viz buzog a vizet idáig nélkülöző házak előtt a földből. Felszedték legott sátorfáikat a kntfuró mesterek. Egy látványossággal kevesebbje van a csúcsnak. Most következik az új kis kut vizének az egyes házakhoz leendő bevezetése. Ami talán már nem lesz oly hozsadalmas, mint az eddig tartott előkészület. — E héten szerelték újra az anyakutat is. Mint kiderült, alapos oka volt az egyes érdekeltségi tagok panaszának. Mert csak a föld fölött lett az átalakítás helyesen szerelve, nem azonban a föld alatt. A végrehajtóbizottság gyanuja helyes

volt. De a vállalkozó sem volt oka a rossz munkának; a szerelő tévedett. Remélhető ezek után, hogy az érdekeltségi kút közel másfél év óta vajudó ügye mihamar megoldást fog nyerni.

— **A gümökóros tehének irtása.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben tudatja azokkal, hogy a gümökóros teheneket kiirtatja. A beteg vagy a gümökóros betegségben gyanus szarvasmarhát a megyei állatorvos tartozik a törvényhatósági állatorvosnak bejelenteni. Az eddigi statisztikai összeírás szerint a fejőstehének egy százaléka tőgygümökóros; tehát a baj nem olyan nagy területű, mint sokan gondolják. A minisztert az birta erre a radikális intézkedésre, hogy noha a fejőstehéneknek csak egy százaléka gümökóros, a tejét azonban összekeverik az egészséges tehén tejjel s ez terjeszti a tődvészét. Az irtás a földművelési tárcának áldozatkésztségét jelenti, mert a tőgygümökóros tehénért a gazdát a tehén teljes értékével kártalanítják.

— **Néma hölgy.** Két hét óta furcsa vendége van a község háza kóterjának. Egy fiatal néma hölgy tévedt oda, akinek az illetőségét ezideig nem sikerült megállapítani, mert semmiféle okmányt, vagy írást nem találtak nála, ami célra vezetné a rendőrhatalóságot. Irni tud ugyan egy kissé, de olyan zavaros az írása, hogy abból sem lehet eligazodni. A rendőrség azt hiszi, hogy szerbek lakta vidékről került ide a szerencsétlen (szerelemre azonban igen hajló) leány. A községi előjáróság, hogy valamiképpen megszabaduljon titokzatos vendégétől, e héten lefényképeztette a néma hölgyet s a fényképet sokszorosítás céljából megküldi a „Rendőri Lapok“-nak, hátha valahol ráismernének a szerencsétlen teremtésre.

— **Tanitói kinevezés és áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Majorossy Gusztáv okleveles tanítót a kisteleki állami elemi népiskolához rendes tanítót nevezte ki és Katona Gábor kisteleki tanítót a megyyes-bodzási elemi iskolához helyezte át.

— **Tolonckocsi és nászut.** Tóth Kovács Julia Hódmezővásárhelyen alig ért még meg 16 tavaszt, már is asszony akart lenni. Makón lakó nagyanyjához költözött, ahonnan a napokban visszautazott Vásárhelyre. Itt ismerkedett meg az állomásán a jövendőbelijével, Németh Józseffel, aki kereskedőnek mondta magát. Nem eskette őket össze sem a pap, sem az anyakönyvvezető de azért már mint házastársak szállottak be az egyik vásárhelyi szállodába. Másnap azután a legény azt indítványozta, hogy menjenek Budapestre, ahol neki üzlete van. Kevés lévén azonban a pénz, gyalog indultak útnak. Két napig tartott a gyalog nászutazás. Csongrádon azután a legény az állomásán hagyta a leányt s nem is tért vissza többet. Nem hűtlenség volt az oka, de a rendőrség fölön csipte a kereskedő urat. Alighanem bűnös uton akart pénzt szerezni a további nászutazásra. A parázsszemű kis me-

lünk vakmerőn kitalálni előttük minden előnyünket.

— Oda adnám az egész vagyonomat, jelenttem ki egyebek közt Emiliának, egy kis szerelemért!

S gépiesen megütöttem az ujjammal a zsebemet, hol a tárcám volt. A fiatal nő egy oldaltekintetet vetett rám, mely törként ugrott ki szép szemeiből.

— Oh, ezek a franciák! mondta aztán hangos nevetéssel.

Egy órával később a szobában voltam. Forró halántékokkal, lázas testtel Emiliára gondoltam. Hajh, semmi remény!

Es ez boszantott legjobban, mert fiatal, erőből duzzadó voltam s az isteni égálf befolyása tüzelte az idegeimet. Sok hánykolódás után végre mély álomba merültem. Magam sem tudom, mely időben kezdtem magamhoz térni.

Valahol ütött a toronyóra. Ugy rémlett előttem, mintha valami titokzatos állat rágicsálna az ajtóm zárját, mely végre engedett.

Ha száz évig élnék, még akkor is látnám azt a ruganyos fekete alakot, mely hirtelen benyitotta az ajtót, áthaladt a szobámon s halkan a ruhafogas felé tartott, melyen a kabátom lógott.

Felugrottam, megnyomtam a villamos gombot s a kiszökkelő fény elárasztotta a szobát. Egy alak fekete trikóban állott előttem. Az arcát bársony lárva fődte.

Egy gyors rántással letéptem a lárvát s legott elkiáltottam magamat meglepetésemben. Emilia volt!

Ne keressenek jóindulattal szerelmi históriát. A szegényke egész egyszerűn szállodai egér volt. Este, tánc közben némi bizalmaskodást engedtem meg magamnak vele szemben. Viszsaélt vele . . .

Husz éves korban a férfiak kegyetlenek. Nem bocsátják meg könnyen a nőknek kiábrándulásukat. Megragadtam az Emilia csuklóját és erősen szorítottam.

— Maga, nagyvilági nő! mondtam tettetett nevetéssel . . . Nem, maga csak tolvaj, egyszerű tolvaj . . . De tüstént segítségért kiáltok s elfogatom magát cinkostársával együtt! Elcsukatom, el én! kiáltottam.

Emilia nem védekezett többé. Halvány arany haja felbomlott a küzdelemben s félig elfődte az arcát.

— Kegyelem, signor, mondta; eressen el! Így könyörögve bájos volt. Szagotott szavai közt illatos leheletet fújt a homlokomra, mely elkábított. Ekkor egy más gondolat villant meg bennem.

— Legyen, mondtam, megkegyelmezek magának. De váltságdíjat fog fizetni. Nos szaporán! S az ágyamra tekintettem.

— Azt ne, signor azt ne . . . Én tiszta fiatal lány vagyok!

— Hazudik! Az a férfi, ki vele van . . .

— A bátyám, signor . . . Esküszöm a szent madonnára!

Hangosan zokogott. Lelkemre, egészen ellágyított. Elengedem tehát nagy sajnálatomra ezt a felséges zsákmányt s másnap reggel tovább utaztam.

Amint tíz óra tájban kocsin Belgirate felé tartottam, egy utkanyarulatnál egy nő ugrott a kocsim elé. Emiliát ismertem fel benne.

— Maga itt! kiáltottam fel.

Mélyen elpirult s lehorgasztotta a fejét.

— Bocsásson meg, signor, jól tudtam, hogy ezen a helyen fog elhaladni.

— Nos?

— Signor, nem élhetek többé a bátyámmal. Folyton folyvást ver . . .

Tíz perccel később Emilia bevallotta nekem, hogy nagyon szépnek tartotta az eljárásomat. Az éj hátralévő része alatt hálát rebegett a madonnának és elmélyedéséből egyszerre szerelem fakadt.

Ez volt meglepő befejezése találkozásunknak. A legfurcsább a dologban, hogy két hosszú esztendőn át megtartottam ezt a finom kedvest. Néha néha ugyan megtizedelte a pénztárcám tartalmát, ezek azonban egyszerű csekélységek voltak. Nem számítom őket semmibe a kivételes örömeim mellett, amelyeket nekem szerzett.

nyecskejelöltet, Tóth Kovács Julcsát pedig a rendőrség előbb Szentésre toloncolta, majd pedig tovább szállították illetőségi helyére, Vásárhelyre.

— **Miért szökött meg a béresgyerek?** Egy szomszéd község határában a csendőrök elfogtak egy kódorgó, rongyos ruhájú béresgyereket. Bevitték az őrsparancsnokságra és vallatni kezdték.

— Hova való vagy, miért csavarogsz?
— Megszöktem a gazdától.
— Aztán miért szöktél meg?
— Nem állhattam már a kosztot.
— A kosztot? Aztán miért?
— Hát hogy a borju megdöglött, besózták; aztán meg kellett ennünk.
— Nem izlett persze?
— De nem ám. A disznó is megdöglött, azt is besózták, azt is meg kellett enni.
— Ez már csakugyan förtelmes dolog.
— Egyszer csak lefekszik ám az öregasszony. Én se sokat tanakodtam . . . amikor utolsó szusszantott, hát bizony csak elmentem . . . Félttem, hogy azt is besózzák . . .

A rosszgyomru béresgyereket a csendőrök illetőségi helyére toloncolták.

— **Az ország legnagyobb ipartelepének** egyike a Bohn-féle téglagyárak, melyek amellelt, hogy sok ezer munkáskéznek állandó keresetet nyújtanak, a hazai iparnak dicsőséget is szereznek. A Bohn-féle szab. természetes vörös fedélcserépek általános kedveltségnek örvendnek.

— **Menyasszony szöktetés az anyakönyvvezető elől.** Szabadkán Schlicht Ferenc lakatos megjelent menyasszonyával Morgen Victóriával a polgármesteri hivatalban, hogy egybekelésükhöz dispensziót kérjen. Míg Schlicht bennjárt a hivatalban, menyasszonya Várady Imrével, ki eljött személyazonossági tanunak, megszökött. Mire a vőlegény ott benn elvégezte a dolgát, menyasszonya nyomtalanul eltűnt.

— **Elsikkasztotta a gazdája pénzét.** Ablesz Sámuel makói szállítási vállalkozónál volt alkalmazásban Percel Lajos, egy 17 éves árva gyerek. Ő volt megbizva a pénzbeszedéssel és kötelességének mindenkor pontosan eleget is tett. Az utóbbi időben azonban a fiatalember gyakrabban járt Szegedre, ahonnan pedig át-mulatott éjszakák után tért haza. A napokban a leszámolásnál 20 korona hiányzott. Tegnap reggel az üzlet egyik alkalmazotija felszólította Percelt, hogy számoljon el. A felszólításra Percel halvány lett és csak annyit mondott:

— Mindjárt.

Ezzel hátra ment az udvar végén levő kocsiszinbe, ahol pisztolyt vett elő és mellbe lötte magát. Miután hosszas várakozás után sem tért vissza, a házbeliék utána mentek. A szinben találtak rá. Eszméletlen állapotban feküdt a földön, melléből patakzott a vér. Az első pillanatban azt hitték, hogy megszurta magát, később azonban észrevették a pisztolyt, melyet görcsösen szorított a jobb kezében. Sebesülése életveszélyes.

— **Gazdag koldusasszony.** Triesztben a minap letartóztattak egy hatvenéves nőt, a ki házról-házra kodult s a ruha rongyonkban lógott róla. Ungária Katarínának hívták s husz év óta koldulásból élt. A rendőrség megmotozta s ekkor nagy meglepetésére a nyakán egy piszkos vászonzacskóban bevarva negyvenezer koronát talált. Az összegről a koldusnő az a fölvilágosítást adta, hogy férje után örökölte s mert attól rettegett, hogy a rokonai ki fogják fosztani, ha megtudják, hogy milyen gazdag, szegénynek tette magát s kuldulással tengette életét. Később megszokta a kuldus életet s hogy vagyonát megtarthassa, továbbra is folytatta. A vizsgálat kiderítette, hogy az asszony mindenben igazat mondott.

— **Haverda Mariska öngyilkossági kísérlete.** Az ismeretes szabadkai gyilkossági bűnpör főszereplője: Haverda Mariska, börtönében öngyilkossági kísérletet követett el. Tettét azonban megakadályozták. Haverda Mariskát most a legszigorubb őrizet alá vették és folyton szemmel tartják.

— **Meleg augusztus.** Meteor jóslata szerint augusztus havának csomópontjai a következő napokra esnek: 8., 12., 16., 17. 18., 20., 24.,

amelyek közül a legerősebb hatásuk a 6-iki hűvös, a 12-iki meleg, a 18-iki szeles vagy viharos, a 20-iki meleg jelleggel. A 12-iki csomópont után a meleg időjárás állandó lesz.

— **Balesetek Csongrádon.** Ifj. Joanovics István, törekvő csongrádi fiatal gépész a múlt hét végén, a Bökényben való cséplés közben végzetes szerencsétlenségnek lett az áldozata. Ahogy ugyanis a gép körül foglalatoskodott, a nagy lendítő kerék széles hajtó szija munka közben elkapta a jobb kezét és alsó karját teljesen összeroncsolta. A szerencsétlenül járt fiatal gépészt beszállították a csongrádi kórházba, ahol sérült karját amputálták. — Nem munka hanem mulatozás-közben történt a másik baleset, ugyancsak Csongrádon, Szabó Ferenc asztalos betért a Márkus Julcsa korcsmájába és mert onnan kijövet nagyon élénk volt a hangulata, az ajtóküszöbön fennakadt a lába és olyan szerencsétlenül esett el, hogy biz az négy helyen is eltört. A súlyosan sérült embert lakására szállították és ott ápolják.

Közgazdaság.

Fokozzuk buza-termésünket.

A magas buzaárak ösztönyszerűleg arra készítik a gazdát, hogy több buzát termessen, annival is inkább, mert megvan a remény arra, hogy olyan tulprodukción, mely jelentékenyen leszorítaná a gabonaárakat, immár nem fog bekövetkezni.

A buza-termelés fokozása kétféle módon lehetséges. Vagy azáltal, hogy nagyobb területet vetünk be buzával, vagy azáltal, hogy ugyanazon területen nagyobb terméshozamokat igyekszünk elérni. Az előbbeni eljárás alig vihető keresztül, sőt nem is ajánlatos, mert az az állattenyésztés rovására menne, már pedig ez a trágyatermelés apadására vezetne, ami a termőtalaj tulságos kihasználását, tehát apadó terméshozamokat eredményezne.

Csak a második eljárás ajánlható tehát, amiddön ugyanazon területen nagyobb termésátlagok elérésére törekszünk. Ezen nagyobb termésátlagokat pedig a talaj kitűnő megviselése mellett dusabb trágyázás által bizonyosan elérhetjük.

Az erőteljesebb trágyázásnak is vannak azonban leküzdhetetlen akadályai, mert máról holnapra nagyobb számú állatot beszerezni és tartani lehetetlenség. Ez az akadály azonban a szuperfoszfát alkalmazása által könnyen leküzdhető, annival is inkább, mert ma már ezer és ezer kísérlet bizonyítja a szuperfoszfát terméshozamokozó hatását.

Az országos növénytermelési kísérleti állomás csupán 1905-ben az országos 247 gazdaságában végzett szuperfoszfáttal termelési kísérletet, 150 kg. szuperfoszfátot alkalmazván kat. holdanként. 163 gazdaságban mutatkozott terméshozamokozás egészen 600 kg.-ig terjedő több terméssel és így a kísérletek tulnyomó részénél nemcsak a szuperfoszfát ára térül meg, de jelentékeny haszon is mutatkozott, s azon néhány esetben is, amelyben nem mutatkozott haszon, okul az a körülmény szolgált, hogy vagy nem volt a talaj jól előkészítve, vagy pedig egyéb tápláló anyagokban, mint kálium és nitrogén is hiányt szenvedett. De sőt a második évben is mutatkozott hatása, mert a buza után következő növények is nagyobb termést adtak, mint a trágyázatlanok.

Magyar holdanként körülbelül 10 koronába kerül a szükséges szuperfoszfát, mely vetőszántás előtt szórando ki, s átlagosan legalább 1 métermázsa terméshozamot eredményez, tehát bizonyosan ugyanannyi hasznot eredményez, mint amennyibe kerül, s így alkalmazását nyugodt lélekkel a legmelegebben lehet ajánlani.

Csongrádvármegye alispánjától.

ad: 3263—2. szám.
alisp. 1909.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A vármegye tulajdonát képező 165 darab, az országos törvénytár szerkesztősege kiadásában megjelent törvénykönyvnek teljesen egyszerű, félbőr, erős kötésben leendő bekötetésének biztosítása céljából ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek és felhivom mindazon könyvkötő iparosokat, akik ezen munka kivitelét elnyerni óhajtják, hogy ajánlataikat **folyó évi augusztus hó 21-ik napjának délelőtti 10 órájáig** az alispáni iktató hivatalba tegyék meg, mert a később érkező ajánlatokat figyelembe nem veszem.

A szabályszerűen lezárt, a tett ajánlatot tartalmazó boríték a következő fölirással látandó el: „Dr. Cicatricis Lajos kir. tanácsos, alispán Szentés. — Ajánlat az ad: 3263—2/alisp. 1909. számra, a törvénykönyvek bekötésére.”

Az ajánlatban kiteendő, hogy a munkálatot mily egységár mellett hajlandó elvállalni.

A munkálat az átadást követő 45 nap alatt teljesendő s a könyvek ekkorra hozzam beszolgáltatandók.

Az ajánlatot elnyerő a részére átadott művekért minden tekintetben teljes felelősséggel tartozik.

Az ajánlatok elbírálásánál fenntartom magam részére a szabad választási jogot.

Kelt Szentésen, 1909. évi július hó 29-én.

Dr. Nagy
h. alispán.

Csongrádvármegye alispánjától.

3551—alisp. 1909. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A vármegyei levéltárban elhelyezett 82 kötetet kitevő másodpéldányú anyakönyvi füzeteknek teljesen egyszerű egészen vászon, erős kötésben leendő bekötetésének biztosítása céljából ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek és felhivom mindazon könyvkötő iparosokat, akik ezen munka kivitelét elnyerni akarják, hogy ajánlataikat **folyó évi augusztus hó 21-ik napjának d. e. 10 órájáig** az alispáni iktató hivatalba tegyék meg, mert a később érkező ajánlatokat figyelembe nem veszem.

A szabályszerűen lezárt, a tett ajánlatot tartalmazó boríték a következő fölirással látandó el: „Dr. Cicatricis Lajos kir. tanácsos, alispán Szentés — Ajánlat 3551—alisp. 1909. számra, a másod példányú anyakönyvek bekötésére.”

Az ajánlatban kiteendő, hogy a munkálatot mily egységár mellett hajlandó elvállalni s a kötésnél használandó vászon is melléklendő.

A munkálat az átadást követő 45 nap alatt teljesítendő s a könyvek akkorra hozzam beszolgáltatandók.

Az ajánlatot elnyerő, a részére átadott munkáért minden tekintetben teljes felelősséggel tartozik.

Az ajánlatok elbírálásánál fenntartom magam részére a szabad választási jogot. Szentésen, 1909. évi július hó 29-én.

Dr. Nagy
h. alispán.

Legujabb!

Mindenkinek kedves a
„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzsebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára I korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Szijgyártó- és nyerges-munkák

készítését elvállalom, a lehető legolcsóbb árak mellett. — Munkám kifogástalanságáért és szakszerűségéért kezességet vállalok. Készítek ezenkívül mindenféle kárpitos-munkát kiváló csinos és jó kivitelben. Kérem a nagyrédemű közönség szíves támogatását. Tisztelettel Gacsári János, szijgyártó, nyerges és kárpitos Mindszent, Szentistván-utca 965. szám.
1—3

Nyomdász tanulóul

egy jó fiu, ki irni-olvasni jól tud (lehet vidéki is) **fizetéssel** vagy **teljes ellátással** azonnal fölvetetik Horváth Antal könyv- és műnyomdájában, Mindszentben.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Mindszent község mélyentisztelt közönségét, hogy vendéglőmben kivitelre csongrádi jó siller bor literenkint **24 krajcár**. — Nagyobb mennyiség vételénél csak **20 krajcár**.

Szíves pártfogást kér

Gyovai István,
vendéglős.

2—2

Befőttes cimkék

igen csinos, dombornyomatu kivitelben, különféle felirattal

Vegyztiszta hólyag-papír

Horváth A. papirkereskedésében kapható.

Legtartósabb fedőanyag a mi cserepünk!

Kizárólag elsőrendű agyagból előállítva.

Tartós, acélos és olcsó!

A mindszenti összes munkásházakhoz mi szállítjuk a tetőcserepet s bárki személyesen meggyőződhet anyagunk kiváló jóságáról.

Krumenacker József gőztéglagyára
NAGYKIKINDÁN.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál és megrendeléseket elfogad WINCLER ANTAL, a cég megbízottja, aki ezidő szerint Mindszentben tartózkodik.

Fényképek

a legujabb eljárás szerint, gondos kidolgozással, jutányos, szabott áron készülnek

Horváth Antalné műtermében.

Fényképnagyítások legszebb kivitelben!

Jó eredmény

érhető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű

nyomtatvánnyal

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafesték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik úgy az iparosoknak és kereskedőknek, valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Egyedül valódi nemes

Harci kanári madarak

a lehető legjobb, ami nyújtható!

Eredeti Seiffert- és Trute-féle
első osztályu nemes gördítő

a legujabb énekírányok szerint tanítva kizárólag az én 30 éve főnnálló, kiállításokon többszörösen első érmekkel kitüntetett nemes harci kanári tenyészdemből szerezhető be olcsón.

Szállítás postán.

Jótállás az egészséges megékezésért!

Kérje magyar nyelvű képes árjegyzékemet, melyet ingyen és bérmentve küldök meg.

Sauer Frigyes, Graslitz

nemes harci kanári madarak tenyészete.

Eladó szőlő.

Bozó János ujosztási lakosnak a Tisza-parton levő összes szőlője érteken alul eladó. Értekezni a tulajdonossal.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Mial a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-méplőgépek, lóheró-cséplők, szettő-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sörvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsekavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes asztal-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Saját érdekében

csak **BOHIN**-féle

nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza
más silány minőségű cserepet, mert

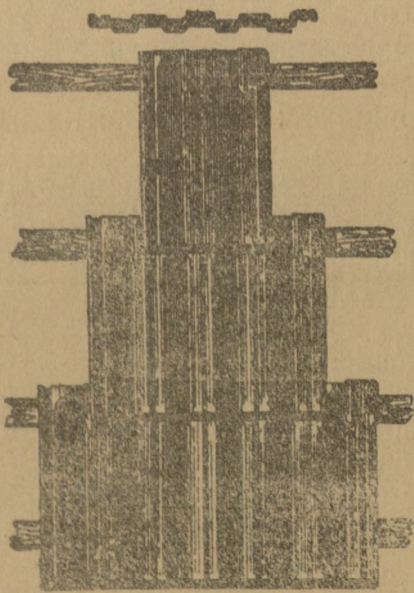
csak a **BOHIN**-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

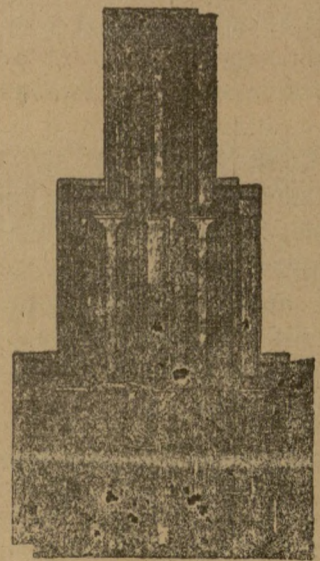
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

—16

BOHN-CSERÉPGYÁR, ZSOMBOLYA.

BOHN kikindai cserepe.

BOHN zombolyai cserepe.